

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

นางรัตนา วิชญารัตน์

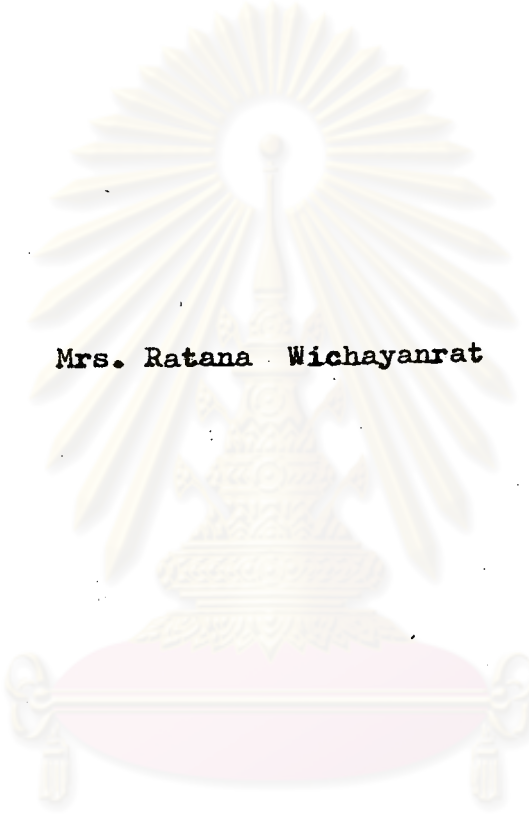
ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

002585 i 17109759

A PROGRAMMED LESSON ON "THAI IDIOMS" FOR LOWER SECONDARY SCHOOLS

Mrs. Ratana Wichayanrat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย" สำหรับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

ชื่อ

นางรัตนา วิชญานรัตน์ แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2517

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
และหาประสิทธิภาพของบทเรียนตามมาตรฐาน 90/90 (The 90/90 standard)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาและสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย"
2. สร้างแบบทดสอบเพื่อใช้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนก่อนและหลัง
เรียนบทเรียนแบบโปรแกรม
3. นำบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
90/90
90 ตัวแรกคือค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของข้อสอบที่นักเรียนทำได้หลังจากเรียน
บทเรียนแบบโปรแกรม
90 ตัวหลังคือค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของจำนวนคำตอบที่นักเรียนตอบถูกจาก
บทเรียนแบบโปรแกรม
4. ทดลองใช้บทเรียนแบบโปรแกรมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3
ทำการทดลองตามลำดับชั้นดังนี้
 - 4.1 ทดลองชั้น 1 คอ 1 กับนักเรียนโรงเรียนจิตรลดา 1 คน
 - 4.2 ทดลองชั้นกลุ่มเล็ก กับนักเรียนโรงเรียนจิตรลดา 10 คน

4.3 ทดลองชั้นภาคสนาม กับนักเรียนโรงเรียนจิตรลดา 100 คน

ผลการวิจัย

ประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย" ที่สร้างขึ้นได้ค่า 96.36/99.60 สูงกว่ามาตรฐาน 90/90 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า บทเรียนที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้โดยมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากบทเรียนแบบโปรแกรมสามารถใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นในวิชาอื่น ๆ ต่อไป เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Programmed Lesson on "Thai Idioms" for Lower
Secondary Schools

Name Mrs. Ratana Wichayanrat
Department of Secondary Education

Academic Year 1974

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this study was to construct a programmed Lesson "Thai Idioms" for Lower Secondary Schools and to investigate the effectiveness of a Programmed Lesson based on the 90/90 standard.

Procedures

1. Studying and constructing the Programmed Lesson entitled "Thai Idioms"
2. Constructing the pre - and post - test in order to assess the students' knowledge.
3. Finding the efficiency of the Programmed Lesson by the 90/90 standard.

The former 90 meant the average score the students were able to make from the post - test.

The latter 90 meant the average score the students were able to make from the Programmed Lesson.

4. The samples used in this study were students of Mathayom Suksa One, Two and Three.

The three steps in the experiment were:

4.1 One to one testing with one student of Chitralada School.

4.2 Small Group testing with 10 students of Chitralada School.

4.3 Field testing with 100 students of Chitralada School.

Results:

The efficiency of the constructed Programmed Lesson "Thai Idioms" obtained by the result was 96.36/99.60, which was higher than the 90/90 standard. Hence it could be concluded that this Programmed Lesson could be used efficiently.

Recommendation

Since the Programmed Lesson was proved to be effective, it should be encouraged. More effective Programmed Lessons in other subjects are needed to improve the teaching and learning process. Programmed Lessons will be able to solve to some extent the shortage of school teachers.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย" สำหรับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร. จรุงทัศน์ พุกกะมาน
หัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา ศาสตราจารย์รุประณี นาคทรพร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย
ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดตลอดมา โดยเฉพาะทางคำเนื้อหาวิชาที่นำมา
สร้างบทเรียนแบบโปรแกรม อาจารย์ ดร. ทิศนา แคมมณี กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไข
ข้อบกพร่องในต้นเทคนิคการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง
กรรณสูต อาจารย์ที่ปรึกษาค้นสถิติ ได้กรุณาแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ
การวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านเป็น
อย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากอาจารย์ใหญ่โรงเรียนจิตรลดา คุณหญิง
ดร. ทศนี นุชยุปต์ ผู้มีส่วนสนับสนุนในด้านการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง
ไปได้ด้วยดี อีกทั้งคุณอภิสิทธิ์ วิชาญรัตน์ ซึ่งให้ความช่วยเหลือทางด้านการพิมพ์และวาด
ภาพประกอบในบทเรียนแบบโปรแกรม ตลอดจนเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยจึง
ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รัตนา วิชาญรัตน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	8
คำจำกัดความของการวิจัย	9
ความจำกัดของการวิจัย	11
2. วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความหมายของบท เรียงแบบโปรแกรม	12
ลักษณะสำคัญของบท เรียงแบบโปรแกรม	13
ประเภทของบท เรียงแบบโปรแกรม	14
หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องในการสร้างบท เรียงแบบโปรแกรม...	16
ข้อดีและข้อเสียของบท เรียงแบบโปรแกรม	18
ประโยชน์ของบท เรียงแบบโปรแกรม	20
เทคนิคการสร้างบท เรียงแบบโปรแกรม	20
หลักในการดำเนินการสร้างบท เรียงแบบโปรแกรม	23

บุคลากรในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	23
การวิจัยในต่างประเทศ	25
การวิจัยบทเรียนแบบโปรแกรมในประเทศไทย	28
ความหมายของสำนวนไทย	36
ลักษณะถ้อยคำของสำนวน	39
มูลเหตุการเกิดสำนวน... .. .	40
ประโยชน์ของการศึกษาสำนวนไทย	42
3. การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม... .. .	44
หลักในการเลือกบทเรียน	44
การเลือกไชชนิกของบทเรียนแบบโปรแกรม	45
การสร้างจุดมุ่งหมายของบทเรียนแบบโปรแกรม	45
จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียน	48
บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย"	68
คำแนะนำในการใช้บทเรียน... .. .	69
ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนบทเรียน	70
บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "สำนวนไทย"	71
แบบทดสอบสำหรับทดสอบก่อนและหลังเรียนบทเรียน	125
4. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	138
การทดลองชั้น 1 ทอ 1	138
การทดลองชั้นกลุ่มเล็ก	138
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล... .. .	139
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองภาคสนาม	140
การตรวจคำตอบ... .. .	141
การวิเคราะห์ข้อมูล	141

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	142
การอภิปรายผลการวิจัย... .. .	143
๕. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	146
สรุปผลการวิจัย	147
ขอเสนอแนะ... .. .	147
ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างบทเรียน	147
ขอเสนอแนะสำหรับครู	148
ขอเสนอแนะทั่วไป	149
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	150
บรรณานุกรม	151
ภาคผนวก	159
ประวัติการศึกษา	185

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. แสดงความแตกต่างของแบบทดสอบก่อนและหลังจากเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม...	160
2. คำนวณค่าระดับความมีนัยสำคัญของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม	164
3. วิเคราะห์บทเรียน	170
4. คำนวณความแปรปรวนของคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างประชากร...	179
5. คำนวณความแปรปรวนของคะแนนการทำแบบทดสอบหลังจากที่เรียนบทเรียนแบบโปรแกรมแล้ว (Post - test)	182

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย